

Gelderland-Zuid

Aan de raden van de gemeenten die participeren in
de Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland-Zuid

ons kenmerk: GGD/DIR/19/2156/MP/JvW
uw kenmerk: -
datum: 5 juli 2019
onderwerp: Opmerkingen zienswijzen
jaarstukken GGD 2018 en
begroting GGD 2020

afdeling: Directiebureau
contactpersoon: Jules van Wijngaarden
doorkiesnummer: (088) 144 7245
e-mail: jvanwijngaarden@ggdgelderlandzuid.nl

Geachte Raad,

Op ons verzoek heeft u in het voorjaar 2019 uw zienswijze geleverd op onder andere de Jaarstukken GGD 2018 en op de Programmabegroting GGD 2020, waarvoor hartelijk dank.
Graag reageren wij hieronder op een aantal terugkerende opmerkingen van verschillende gemeenten. Daarnaast delen wij in deze brief de besluiten van het Algemeen Bestuur (dd. 27 juni 2019) aan u mee met betrekking tot de Jaarrekening GGD 2018 en de Programmabegroting GGD 2020. Vanzelfsprekend gaat de GGD aan de slag met de uitvoering van de genomen besluiten.

Jaarrekening GGD 2018

Het Algemeen Bestuur (AB) heeft in de vergadering van 27 juni jl. de Jaarstukken GGD 2018 vastgesteld en heeft ingestemd met het aanvullen van het weerstandsvermogen met de extra kosten die gemaakt zijn voor Veilig Thuis (€ 232.000). Het AB heeft niet ingestemd met het aanvullen van het weerstandsvermogen met € 378.000 om tot de streefnorm van het weerstandsvermogen te komen (€ 1.124.000). De algemene reserve komt met deze besluiten op € 746.000. De algemene reserve van € 746.000 dekt daarmee 43% van de (bedrijfsmatige) risico's af.

Zienswijzen

In bijlage 1 vindt u het overzicht van de zienswijzen van de deelnemende gemeenten over de Jaarstukken 2018. Hierin ziet u een grote mate van overeenkomst.

Veilig Thuis

Twee gemeenten geven aan dat zij het geen goede werkwijze vinden dat het Dagelijks Bestuur (DB), met mandaat van het AB, besloten heeft om de toenemende instroom bij Veilig Thuis (VT) te bekostigen uit het weerstandsvermogen. Zij geven aan dat door deze werkwijze zij geconfronteerd worden met een tegenvaller en niet in staat zijn om hier enige visie of sturing op te geven. Het DB kan zich deze reactie van deze gemeenten voorstellen, doch meent dat zij hierin juist hebben gehandeld gezien de stijging van de meldingen en de toenemende druk op de wettelijke termijnen voor veiligheidsbeoordeling (5 werkdagen) en onderzoek (10 weken). Het DB achtte extra inzet noodzakelijk om de veiligheid van kinderen en gezinnen in Gelderland-Zuid te waarborgen.

Centraal postadres

Postbus 1120
6501 BC Nijmegen
www.ggdgelderlandzuid.nl
info@ggdgelderlandzuid.nl

Hoofdvestigingen

GGD Gelderland-Zuid

Regio Nijmegen (Nijmegen)
Rivierenland (Tiel)

Bezoekadres

Regio Nijmegen
Groenewoudseweg 275
6524 TV Nijmegen

T: (088) 144 71 44
F: (024) 322 69 80

BIC /SWIFT: RABONL2U

IBAN: NL56.RABO.030.73.24.826

BTW: NL8003.34.930.B01

KvK: 09212724

Acquisitie - ondernemende GGD

In de jaarrekening 2018 wordt duidelijk dat de GGD wederom succesvol is in het acquireren van opdrachten. In 2018 was de vooraf gestelde acquisitiedoelstelling € 340.000 (netto). In totaal is er voor bijna € 1.000.000 (bruto) aan extra opdrachten gehonoreerd. Dit illustreert dat de GGD in staat is de inhoudelijke uitdagingen en kansen die er zijn, op te pakken en te verzilveren. In die zin wordt de opdracht om een ondernemende GGD te zijn, goed ingevuld. Deze opbrengsten zijn niet structureel te noemen en kunnen als zodanig dan ook niet opgenomen worden in de begroting van de GGD.

Opbouw jaarrekening

Een tweetal gemeenteraden wil graag zien dat de jaarrekening meer in lijn komt met de begroting, zodat zij hun controlerende rol goed kunnen invullen. Mede naar aanleiding van deze opmerkingen, heeft het DB opdracht gegeven aan de GGD om een inhoudelijk voorstel t.a.v. de opbouw van de begroting voor te bereiden, dit ambtelijk te toetsen en vervolgens in te brengen in het DB en AB. Hierin zal de GGD ook de afstemming met de jaarrekening meenemen.

Programmabegroting GGD 2020

Het Algemeen Bestuur heeft in de vergadering van 27 juni jl. ingestemd met de Programmabegroting GGD 2020, met uitzondering van de onderdelen Veilig Thuis, de gezondheidsmakelaars en het voorgestelde uurtarief Toezicht kinderopvang.

Met betrekking tot Veilig Thuis heeft het AB niet ingestemd met de voorgestelde verhoging van het budget met € 1.141.493, maar is het AB akkoord gegaan om voor de begroting 2020:

- vooralsnog het niveau van 2019 (incl. de structurele doorwerking van de begrotingswijziging 2018) met indexering te hanteren.
- op basis van werkelijke ontwikkelingen van de aantallen in 2019 en de uitkomsten van het kostprijsonderzoek, de inhoudelijke en financiële effecten voor 2019 inzichtelijk te maken en in het najaar 2019 met een begrotingswijziging 2019 VT te komen die structureel doorwerkt naar 2020 en verder.

Met betrekking tot de gezondheidsmakelaars is het AB niet akkoord gegaan met de voorgestelde uitzetting van € 335.000 ter versteviging van de uniforme basis. Tevens is het AB niet akkoord gegaan met verhoging van het uurtarief Toezicht kinderopvang tot € 104; ingestemd is met € 94 met indexering (= € 96,80).

Wel heeft het AB ingestemd met:

- de uitzetting van € 85.995 als gevolg van stijging huisvestingslasten (rentelasten).
- een indexering van 2,94%.
- een daling van de kosten voor forensische geneeskunde van € 46.071.
- de stijging van de lasten t.b.v. het RVP.

De bovengenoemde besluiten van het Algemeen Bestuur (dd. 27 juni 2019) zijn verwerkt in de bijgaande herziene Programmabegroting GGD 2020 (versie 3.0).

In bijlage 2 vindt u het overzicht van de zienswijzen van de deelnemende gemeenten over de Programmabegroting GGD 2020. Hierin ziet u een grote mate van overeenkomst.

Opzet begroting

Een aantal gemeenten vraagt een begrotingsopbouw te hanteren, waarin een duidelijk onderscheid wordt gemaakt in 1. taken die op grond van de Wet publieke gezondheid verplicht bij de GGD zijn belegd, 2. taken (afkomstig uit andere wetten) die door de gemeenten beleidsmatig zijn toebedeeld aan de GGD en 3. facultatieve taken op grond van bepaalde wensen/behoefte van de gemeenten. Zoals hierboven is aangegeven, heeft het DB opdracht gegeven aan de GGD om een inhoudelijk voorstel t.a.v. de opbouw van de begroting voor te bereiden, dit ambtelijk te toetsen en vervolgens in te brengen in het DB en AB. Dit onderdeel wordt daarin meegenomen.

Ombuigingen?

Een gemeente vraagt waarom er in de begroting geen ombuigingsvoorstellen staan. Deze gemeente is van mening dat als er sprake is van uitzettingen van de begroting, deze opgevangen moeten worden binnen de begroting. Het DB realiseert zich terdege dat, in deze tijd van schaarse middelen voor het

sociaal domein binnen gemeenten, de gevraagde uitzettingen voor de begroting 2020 een grote bijdrage van gemeenten vraagt. In de AB-vergadering van 27 juni jl. hebben de portefeuillehouders van Rivierenland de GGD gevraagd om "actief voorstellen te doen om de invulling van de vaste taken om te buigen, af te stoten, facultatief te maken en/of anders te organiseren (inbegrepen een bepaalde schaal van kwaliteit)". Het DB zal zich hierover beraden.

Financiële spelregels

Met de vaststelling van de Programmabegroting 2020 in de AB-vergadering van 27 juni jl. zijn ook de daarin opgenomen financiële spelregels vastgesteld. Een aantal gemeenten heeft in de zienswijze-brieven vragen gesteld c.q. opmerkingen gemaakt over de geformuleerde spelregels in de begroting. Het doel van de spelregels is om in aanvulling op de regels en afspraken die in wet- en regelgeving staan (waaronder de GR, BBV richtlijnen, de Financiële Verordening, de notitie 'Risicomanagement, voorzieningen en weerstandsvermogen'), kaders te bepalen omtrent het opstellen van een begroting (swijziging) en de wijze waarop omgegaan wordt met (algemene) reserves. Deze spelregels wijken dus niet af van bestaande wet- en regelgeving en bovengenoemde documenten, maar zijn in lijn met deze opgesteld.

Een gemeente is van mening dat, in tegenstelling tot de geformuleerde spelregels, er alleen door buitengewone prijsstijgingen uitzetting van de begroting kan plaatsvinden. Nieuwe beleidsvoorstellen en bestaand beleid dienen zo gemanaged te worden dat overschrijdingen opgevangen worden binnen de bestaande begroting, zo geeft deze gemeente aan. In de spelregels staat verwoord dat er drie typen uitzettingen mogelijk zijn, die in aanmerking komen voor een voorstel tot een extra bijdrage van gemeenten, te weten:

- Nieuwe beleidsvoorstellen o.a. in relatie tot de uitwerking van onze meerjarenstrategie en beleidsontwikkelingen binnen gemeenten.
- Buitengewone prijsstijgingen; prijsstijgingen, waar de GGD geen invloed op heeft en niet opgevangen kunnen worden binnen de reguliere indexering.
- Autonome ontwikkelingen; niet door de GGD beïnvloedbare stijgingen (zoals wet- en regelgeving) die voortkomen uit bestaand beleid.

Vanzelfsprekend en conform de GR worden deze voorstellen door het DB voor zienswijze voorgelegd aan gemeenten, alvorens ze vastgesteld kunnen worden door het AB.

Op veler verzoek, zullen wij wijzigingen t.a.v. de financiële spelregels jaarlijks opnemen in de Kaderbrief, die eind van het jaar verzonden wordt aan de raden.

Veilig Thuis

Iedere gemeente binnen Gelderland-Zuid realiseert zich dat Veilig Thuis te maken heeft gekregen met een forse taakverzwaring met ingang van 2019 door de aanscherping van de meldcode en de invoering van de radarfunctie. Ook ziet iedereen dat de instroom, en als gevolg daarvan de kosten, bij Veilig Thuis toenemen. De meerderheid in het AB vindt echter de onderbouwing van de toenemende kosten VT nog teveel gestoeld op aannames en onduidelijkheden en vindt het daarom te vroeg om de geraamde meerkosten voor 2020 op te nemen in de Programmabegroting van de GGD.

Het AB wil, in lijn met de uitgebrachte zienswijzen, :

- het geplande kostprijsonderzoek,
- de effecten van de nieuwe wetgeving,
- de ontwikkeling van de instroom (reële aantallen meldingen),
- de effecten van de nieuwe aanpak politiemeldingen (het nieuwe routeeroverleg),
- de daadwerkelijke tijdsinvestering en kosten van de verschillende vervolgdiensten,
- etc.

meenemen in een op te stellen begrotingswijziging voor 2019, die structureel doorwerkt.

Het DB adviseert de gemeenten om een bedrag op te nemen in de risicoparagraaf t.b.v. financiering VT in 2019 en 2020 (en verder).

Dekkend netwerk gezondheidsmakelaars

Het AB van 27 juni jl. heeft, in lijn met de zienswijzen van de deelnemende gemeenten, niet ingestemd met de gevraagde meerkosten voor de gezondheidsmakelaars. Men vond de gevraagde bijdrage onvoldoende onderbouwd. Echter, de lokale inzet van de gezondheidsmakelaar en de gezonde schooladviseur wordt door de meeste gemeenten zeer gewaardeerd en als zeer waardevol ervaren. Ook willen de meeste gemeenten dit inhoudelijk en financieel goed borgen, waarbij een groot aantal gemeenten aangeeft dat ze de voorkeur hebben om de inzet van gezondheidsmakelaars te regelen in het facultatieve deel van de GGD-begroting.

Het besluit van het AB om de uniforme bijdrage voor gezondheidsmakelaars niet te verhogen, heeft als consequentie dat de GGD de huidige inzet van gezondheidsmakelaars zal terugbrengen. Inhoudelijk betekent dit dat prioriteiten zullen moeten worden gesteld in de verschillende gemeenten ten aanzien van de ondersteuning door gezondheidsmakelaars. De GGD zal de consequenties van dit AB-besluit voor iedere gemeente apart in beeld brengen. De GGD zal vervolgens met de individuele gemeenten in gesprek gaan om in goed overleg te kunnen bepalen op welk terrein(nen) en thema('s) er minder of niet meer ingezet wordt. Vanzelfsprekend kunnen de gemeenten er ook voor kiezen om de formatie op facultatieve basis 'op te plussen'.

Tarief Kinderopvang

Het AB heeft 27 juni jl., in lijn met de uitgebrachte zienswijzen, het gevraagde tarief voor Toezicht kinderopvang niet gehonoreerd. De argumentatie daarvoor was voor de meeste gemeenten onvoldoende helder. In de begroting 2020 (versie 3.0, zie bijlage) wordt een uurprijs gehanteerd van € 96,80 (uurprijs 2019 + index). De consequenties van het lagere inspectie-uurtarief is dat de GGD het toezicht niet conform landelijke uitgangspunten kan organiseren. Aangezien de GGD wordt geacht alle wettelijke verplichte inspecties (100% van de instellingen en verplichte 5% steekproef gastouders) uit te voeren, zal op de kwaliteit en de ondersteuning van gemeenten worden ingeboet.

Een gemeente merkt op dat de jaarrekening 2018 van de GGD geen signalen laat zien dat het eerder vastgestelde budget voor Toezicht kinderopvang ontoereikend was en dat er zelfs een extra budget is gegenereerd van € 131.000. Het DB merkt op dat dit niet voor Toezicht Kinderopvang is, maar dat dit bedrag komt van gemeenten die de GGD de lichte handhaving voor hen laat uitvoeren.

Nieuwbouw

Het AB is 27 juni jl. akkoord gegaan met de uitzetting van € 85.995 als gevolg van stijging huisvestingslasten (rentelasten). Het AB geeft aan dat zij uitgaat van scenario 2 (meerkosten € 234.027).

Vaccinatiegraad

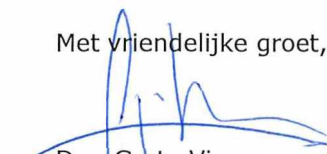
Het AB heeft 27 juni jl. ingestemd met het verhogen van de bijdrage met € 35.998 t.b.v. het RVP (voor de hogere opkomst bij de HPV-vaccinatie). Wij zijn verheugd dat ook de gemeenten het belangrijk vinden dat de vaccinatiegraad op een zo hoog mogelijk peil ligt c.q. gebracht wordt. Een gemeente heeft aangegeven dat zij waarde hecht aan de rol, die de GGD hierin speelt. Deze gemeente geeft aan dat "passende voorlichting en doelgerichte maatregelen, met inachtneming van ieders keuzevrijheid, dienen bij te dragen aan een hoger vaccinatiegraad". De GGD onderschrijft dit van harte en is graag bereid hierin een actieve rol te spelen.

Planning jaarrekening en begroting

Wij hebben begrip voor de wens van de Raden om meer tijd te hebben om zienswijze uit te brengen voor jaarrekening en begroting van de GGD. Doch, het opstellen van jaarrekening en begroting is een proces dat wij ook zorgvuldig en goed willen doen. U kunt ervan uitgaan dat wij, conform de Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland-Zuid, de jaarrekening 2019 en de ontwerpbegroting 2021 aan de raden van deelnemende gemeenten zenden voor 1 april 2020.

Wij vertrouwen erop u met deze informatie van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,

Drs. Grete Visser
Voorzitter

Dr. ir. Moniek Pieters
Directeur Publieke Gezondheid / Secretaris

Bijlagen:

1. Overzicht zienswijzen deelnemende gemeenten Jaarstukken 2018
2. Overzicht zienswijzen deelnemende gemeenten Programmabegroting GGD 2020
3. Vastgestelde Programmabegroting GGD 2020 (versie 3.0).